

Víra a porozumění

Hermeneutický přístup musí v sobě zahrnovat přesvědčení, že je možné tomu, co k nám doléhá jako změť podnětů, přece nějak porozumět, tj. rozpoznat v oné změti něco, co dává smysl. Jinými slovy řečeno, hermeneutický přístup předpokládá jakési spolehnutí na to, že to, co vypadá neprůhledně a nesmyslně, může být vposledu přece jenom pochopeno a tak rozpoznáno jako smysl dávající. Toto spolehnutí je čímsi velmi blízkým, dokonce příbuzným „víře“ v onom původním hebrejské smyslu, kterým je víra úzce spjata s pravostí, s tím, co je „tím pravým“, tím správným (co bylo Abramovi „počteno za spravedlnost“). Je to vždy zároveň jakýsi experiment, spojený s velkým rizikem: předpokládáme v „dobré víře“, že to je něco smysluplného, a můžeme se pochopitelně zmýlit, a dokonce o tom i víme, že nemusíme dosáhnout cíle. Ale to, že to víme, nás nevede k tomu, abychom onen experiment dělali méně zúčastněně nebo snad nezúčastněně, jak jsme tomu často svědky v přírodovědeckých experimentech. Víme, že to může nevyjít, ale spoléháme na to, že naše naděje nebude zklamána a že naše víra nebude zahanbena. Skvěle to vyjádřil apoštol Pavel, když použil metafory usilovně běžícího závodníka, který ze sebe vydá vše, aby nakonec byl „uchvácen“ a pojat mezi vítěze, i když by byl už se svými silami u konce.

(Praha, 040323-1.)